

ГАРЧИГ

НЭГ. ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА	2
1.1 Төслийн ерөнхий мэдээлэл	2
1.2 Төслийн хүчин чадал.....	3
ХОЁР. ТӨСЛИЙН ГОЛ БА БОЛЗОШГҮЙ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙН ТОВЧ ТОДОРХОЙЛОЛТ	5
ГУРАВ. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН 2022 ОНЫ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН	8
3.1 Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	8
3.2 Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөөний биелэлт.....	10
3.3 Нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	10
3.4 Түүх, соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	10
3.5 Болзошгүй аюул, ослын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	10
3.6 Хог, хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	11
3.7 Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний биелэлт	12
3.8 Орчны хяналт-шинжилгээний хөтөлбөрийн биелэлт	12
3.9 2022 оны БОМТ-г хэрэгжилтийн нөлөөлөлд өртөгч оршин суугчид, оролцогч талуудад тайлагнах мэдээ	13
ДҮГНЭЛТ.....	13

НЭГ. ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

1.1 Төслийн ерөнхий мэдээлэл

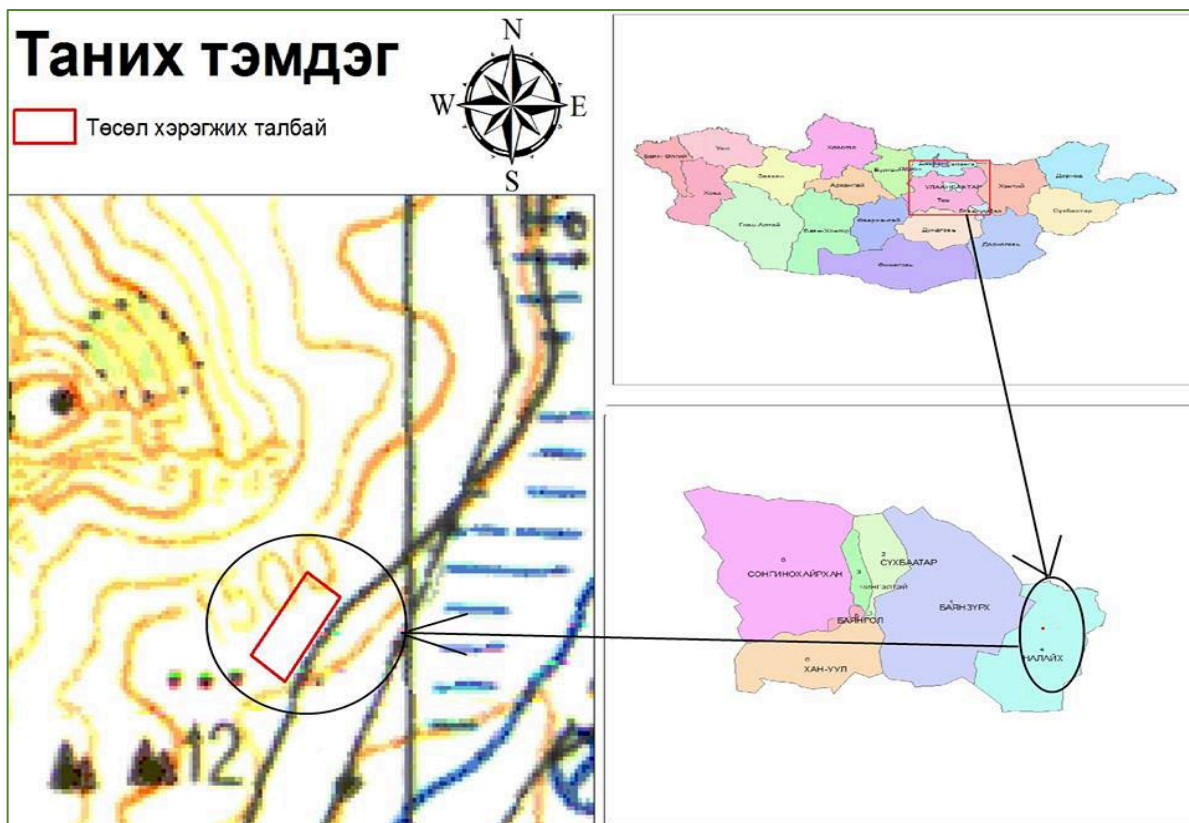
Төслийн нэр :	“Тэрэлж Хиллс Лодж” аялал жуулчлалын цогцолбор төсөл
Төсөл хэрэгжүүлэгчийн нэр :	“Ном-Ээл” ХХК Улсын бүртгэлийн дугаар : 9011142131 Регистрийн дугаар : 5209749 Улсын тусгай хамгаалалттай нутаг дэвсгэрт газар ашиглах гэрчилгээний дугаар: 201478
Хаяг:	Баянгол дүүрэг, 12-р хороо, 6-р бичил хороолол 26-35, Утас: 99054550, 99709478
Төслийн байршил:	Улаанбаатар хотын Налайх дүүргийн нутаг дэвсгэр, Горхи-Тэрэлжийн БЦГ-ийн Баргын өвөлжөө нэртэй газарт 2 га талбайг эзлэн оршдог.

Төсөл хэрэгжих газрын захын цэгүүд

Зураг 1.

Төсөл хэрэгжих талбайн байршлын зураг

Цэгийн дугаар	Геодезийн солбицол		Талбайн хэмжээ (га)
	X	Y	
1	5304913.743	681777.133	2.0
2	5304926.036	681761.050	
3	5304863.429	681715.687	
4	5304915.040	681647.099	
5	5305089.087	681764.834	
6	5305038.241	681840.917	
7	5304969.040	681793.060	
8	5304959.065	681808.040	

1.2 Төслийн хүчин чадал

Тус “Тэрэлж Хиллс Лодж” аялал жуулчлалын цогцолбор нь Горхи-Тэрэлжийн БЦГ -ын Баргын өвөлжөө нэртэй газарт байрлах бөгөөд Улаанбаатар хотоос 52 км-т байрлах ба хад асга бүхий уулын тогтоцоороо өвөрмөц байгалийн үзэсгэлэнт газар юм. 2016 оны 06 сарын 22 –ны өдрийн байдлаар барилгын ажил бүрэн гүйцэт дууссан.

Энэхүү цогцолбор нь байгальд ээлтэй канад модон хийц бүхий 3 давхар байшин, барилгын хойд хэсэгт 9 машины граштай, тусгайлан зассан бага 5 ханатай Монгол гэр 21, 21 гэрээ 3, 3-аар нь канад модон хүзүүвчээр холбосон ба хүзүүвчин дотроо боловсон нойл, угаалтуур, дүштэй.

Канад модон байшингийн нэг давхарт 80-100 хүн зэрэг хүлээн авах ресторантай, гал тогооны өрөө, ажилчдын өрөө, хүнсний агуулахын өрөө, эрэгтэй эмэгтэй ариун цэврийн өрөөтэй, зочин хүлээн авах заал, зочин амрах хэсэг, ариун цэврийн өрөөтэй.

Байшингийн 2 давхарт зурагт үзэж ном уншиж суух лоббитой, эрэгтэй ажилчдын байрлах өрөө, том танхим нь 30-35 хүний багтаамжтай сургалт хурал зориулалттай, хүүхдийн тоглоомын өрөө, цагаан хэрэглэлийн угаалгын өрөөтэй, боловсон 00, дүш, угаалтууртай буудлын 6 өрөөтэй.

Байшингийн 3 давхарт боловсон 00, дүш, угаалтууртай стандарт бүхий буудлын 6 өрөөтэй.

Зураг 2. Үйлчилгээний төв барилга

1-р давхрын байгуулалт

Д/д	Өрөөний нэр	Нийт	Талбай м ²
1	Лобби	1ш	87,03
2	Ресторан	1ш	220,76
3	Бар лоунж	1ш	9,56
4	Гал тогоо	1ш	68,00
5	Оффисе	1ш	14,75
6	Ариун цэврийн өрөө	5ш	33,7
7	Тамбур	2ш	5,51
8	Агуулах	1ш	22,68
9	Гараж	1ш	185,99
Бүгд		647,98	

2-р давхрын байгуулалт

Д/д	Өрөөний нэр	нийт	Талбай м ²
1	Вестибюль	1ш	22,88
2	Хонгил	2ш	94,12
3	Амралтын өрөө	7ш	184,79
4	Ариун цэврийн өрөө	9ш	36,51
5	Уулзалтын өрөө	1ш	59,49
6	Хүүхэд тоглох өрөө	1ш	65,05
Бүгд		461,08	

3-р давхрын байгуулалт

Д/д	Өрөөний нэр	Нийт	Талбай м ²
1	Хонгил	1ш	111,88
2	Амралтын өрөө бш	6ш	142,61
3	Ариун цэврийн өрөө бш	6ш	21
Бүгд		274,28	

ХОЁР. ТӨСЛИЙН ГОЛ БА БОЛЗОШГҮЙ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙН ТОВЧ ТОДОРХОЙЛОЛТ

Төслийн болзошгүй сөрөг нөлөөлөл

“Тэрэлж Хиллс Лодж” аялал жуулчлалын цогцолбор төслийн зүгээс Горхи-Тэрэлжийн БЦГ-ын нутаг дэвсгэрт учирч болзошгүй сөрөг нөлөөллүүдийг байгалийн хам бүрдлүүдтэй уялдуулан тодорхойлж доорх хүснэгтэд үзүүлэв.

Болзошгүй нөлөөлөл байгалийн хам бүрдэлтэй уялдах нь

№	Нөлөөлөл	Нөлөөллийн эх үүсвэр (үйл ажиллагаа)	Нөлөөллийн шинж чанар, өртөгдлийн байдал
Нэг. Агаар орчин			
1.	Тоосжилт	- Тээвэрлэлт (амрагч, барилгын ажлын болон ахуйн хэрэгцээний бүх төрлийн хангамж, түлш, хог хаягдал)	- Улирлын чанартай, тархах хүрээ хомс, хатуу хучилттай замаар төслийн талбай хүрдэг.
1.2	Дотоод шаталтын хөдөлгүүрийн хорт хий, утаа, угаар	- Автомашин	- Агаарыг бохирдуулах боловч хадгалагдах болон тархах хүрээ хязгаарлагдмал
Хоёр. Усан орчин			
2.1	Хатуу болон шингэн хог хаягдал	- Ахуйн болон шатах тослох материалын хаягдал - Бохир ус дамжуулах хоолойн бүрэн бус байдал - Хүмүүсийн анхаарал хайхрамжгүйн улмаас асгарах, гоожих	- Хөрс болон хөрсний ус бохирдох магадлалтай. - Хур борооны усаар угаагдаж хөрсний ус бохирдуулна.
Гурав. Хөрс			
3.1	Элэгдэл, эвдрэл,	- Явган жим, зам гарах, дагтарших, талхлагдах	-Хэмжээ хязгаарлагдмал -Хөрсний физик, механик шинж чанар өөрчлөгдөж болно -Хөрс эвдэрч элэгдэж болно. - Ямар нэг хэмжээгээр нөхөн сэргээх боломжтой.
3.2	Бохирдол	- Ахуйн хог хаягдал	-Хөрс бохирдсоноос хөрсний микробиологийн шинж чанар өөрчлөгдөнө.
Дөрөв. Ургамал бүрхэвч			
4.1	Ургамлын талхлагдал	-Автомашин болон явган хүний зам, мөр	-Хэмжээ хязгаарлагдмал
4.2	Ургамлан нөмрөг Устах	- Нэн ховор, ховор ургамлыг таньж мэдэхгүй устгах	- Төрөл, зүйл өөрчлөгдөж болно. -Төрөл, зүйл устаж болно. -Хэмжээ хязгаарлагдмал
4.3	Хордолт	- Ахуйн хог болон шатах тослох материалын хаягдал	-Ургамлын биомассын хэмжээ багасна - Ургамлан бүрхэвч эргэлт буцалтгүй устаж болно - Ургамлын генд өөрчлөлт орж болно
4.4	Талхлагдах	- Хүний хөл хөдөлгөөн, үйл ажиллагаанд байнга өртөж буй зөрөг зам, жим, - Ашиглалтын талбай, барилга объектуудын орчин	- Ургамлын төрөл зүйл устаж болно - Ургамлыг нөхөн сэргээхэд бэрхшээлтэй болж болно.
Тав. Ан амьтан			

Улаанбаатар хотын Найлах дүүргийн 6-р хорооны Горхи-тэрэлжийн БЦГ –ийн баргын өвөлжөөнд байрлах “Ном-Ээл” ХХК -ийн “Тэрэлж Хиллс Лодж” аялал жуулчлалын цогцолбор төслийн 2022 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан

№	Нөлөөлөл	Нөлөөллийн эх үүсвэр (үйл ажиллагаа)	Нөлөөллийн шинж чанар, өртөгдлийн байдал
5.1	Хордолт	- Шатах тослох материалын болон ахуйн хаягдал	-Хөрсөн дэх бичил биетэн, шавьж хорхой үрэгдэж болно. -Амьтдын удамшил генд өөрчлөлт орох магадлалтай
Зургаа. Нийгэм эдийн засгийн орчин			
6.1	Амрагч жуулчин	- Эдийн засгийн чадавхи дээшилнэ	-Хүний эрүүл мэнд, танин мэдэхүйн зэрэг эерэг нөлөө их
6.2	Үндсэн хөрөнгө	- Татварын эх үүсвэр	- Улсын төсөвт хувь нэмэр оруулах
6.3	Шинээр ажиллагсад авна	- Ажлын байр шинээр бий болно	- Орон нутгийн иргэдийн ахуй амьдралд тус дөхөм үзүүлнэ. - Тогтмол бус

Төслийн гол сөрөг нөлөөлөл

Төслийн болзошгүй нөлөөллийн үнэлгээнээс харахад байгаль орчинд төслийн үйл ажиллагаанаас үзүүлэх гол сөрөг нөлөөллийг тодорхойлбол:

- Хүмүүс олноор төвлөрөн бөөгнөрөх, тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөн ихсэх, үүнтэй уялдан хөрс дагтарших, эвдрэх, мод, ургамал нөмрөг алдралд орох, улмаар хөрсний үржил шимт хэсэг устаж алга болох, механик бүрэлдэхүүн өөрчлөгдөх
- Төслийн барилга байгууламжыг барьж байгуулах үед 2 га талбайн эдэлбэр газар, хөрс эвдрэлд орох, ургамал талхлагдах
- Шингэн хаягдал замбараагүй хаявал гадаргын ус болон хөрс, ургамал бохирдох
- Хийн хаягдал агаар орчинг бохирдуулах
- Технологи үйл явцаа зөв зохион байгуулахгүй бол байгаль орчинд сөргөөр нөлөөлөх магадлалтай байна.

Дээр өгүүлснээс дүгнэлт хийхэд байгаль орчинд сөрөг нөлөөлөл бага эрчимтэйгээр нөлөөлөх төслийн ангилалд багтах юм.

Байгаль орчны бүрдэл хэсгүүдээс нөлөөлөлд өртөх гол бүрдэл хэсэг нь хөрс, ургамал байхаар байна. Иймд төслийн зөвлөмжид дурдсан болон хууль эрхзүйн баримт бичгийг байнга мөрдөн ажиллах хэрэгтэй.

Голлох нөлөөллийн хамрах хүрээ, эрчмийг нэгтгэж доорх хүснэгтэд харуулав.

Гол нөлөөллийн хамрах хүрээ, эрчим, хугацаа

№	Төслийн гол нөлөөлөл	Нөлөөлөлд өртөгч	Хамрах хүрээ	Нөлөөллийн эрчим	Хугацаа
1	Ахуйн бохир ус, хатуу хог хаягдлын угаагдал хөрсөнд шингэх	Орчны хөрс, хөрсний ус	0-2 га	Боломж бага	Хавар, намар, зуны Улиралд
2	Зам, жим харгуй ихсэх	Хөрс, ургамал	Төслийн автомашины зогсоолоос гадна машин тэрэг байрлуулах	Их	Төслийн туршид
3	Амрагч жуулчдын бөөгнөрөл ихсэж төслийн хүчин чадлаас хэтэрсэн үйлчилгээ явуулах	Орчны ургамал нөмрөг, хөрс	0-3км ²	Их	Тогтоох боломжгүй

Улаанбаатар хотын Найлах дүүргийн 6-р хорооны Горхи-тэрэлжийн БЦГ –ийн баргын өвөлжөөнд байрлах “Ном-Ээл” ХХК -ийн “Тэрэлж Хиллс Лодж” аялал жуулчлалын цогцолбор төслийн 2022 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан

№	Төслийн гол нөлөөлөл	Нөлөөлөлд өртөгч	Хамрах хүрээ	Нөлөөллийн эрчим	Хугацаа
4	Түймэр	Хүн, мал, эд хогшил, ургамал, ой, хөрс	0-10км ² түүнээс их	Хүчтэй	Тогтоох боломжгүй

Эндээс үзэхэд тус төслийн эдэлбэр газар төдийгүй орчны газар нутгийг хамгаалалтад авч, авто хөсгийг зөвхөн тогтоосон замаар явуулж, үйлчлүүлэгчдийн тоог тогтоосон норм хэмжээнээс давуулахгүй байхыг үл харгалзваас хөрсний өнгөн хэсгийг дагтаршуулах, талхлах, ургамал нөмрөгийг алдралд оруулах улмаар ургамлын төрөл, зүйл хомсдож, ургацын хэмжээ буурч, экологийн тэнцвэрт байдал алдагдахад дөхөм үзүүлэх нөхцөлийг бүрдүүлнэ. Дээрх нөлөөллийн хүчин зүйлүүдээс хамгийн их нь амрагч сувилагчдын хөл хөдөлгөөн ихсэх, төслийн орчимд түймэр алдах, тээврийн хэрэгслээр холхиж олон салаа зам гаргаснаас хөрс эвдрэх, ахуйн бохир ус, хатуу хог хаягдал хур борооны усаар угаагдаж хөрсөнд шингэх, шатах тослох материал асгарах нь хөрс, усны бохирдол, ургамал нөмрөг алдралд орон хомсдож биомассын хэмжээ багасах зэрэг ихээхэн сөрөг нөлөө үзүүлж болох нь харагдаж байна.

Иймд эдгээр нөлөөллийг бууруулах, арилгах талаар БОННУ –ний тайланд өгсөн зөвлөмжүүдийг нэг бүрчлэн хэрэгжүүлж, цаашид байгаль хамгаалах жил бүрийн төлөвлөгөөнд тусган зохих арга хэмжээнүүдийг цаг алдалгүй авч байх шаардлагатай.

Барилга байгууламжийг барьж ашиглалтад оруулснаас хойшхи үйлчилгээнээс байгаль орчинд үзүүлэх гол нөлөөлөл

- Объектын орчин тойронд хөрс, ургамлан нөмрөг элэгдэл, эвдрэлд орох
- Зам жим, барилга байгууламжийн орчны хөрс талхлагдах, элэгдэх, эвдрэх нөхцөл бүрдэх
- Хөрс, ургамал, мод элэгдэл, эвдрэлд орох
- Автомашинны хөдөлгөөн нэмэгдсэнээс агаар орчин бохирдох зэргээр илэрнэ.

**ГУРАВ. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН 2021 ОНЫ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ
БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

3.1 Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт

“Ном-Ээл” ХХК нь холбогдох байгууллагатай харилцан уялдаатай ажилладаг ба тэдгээрээс өгсөн үүрэг даалгавар болон зөрчлүүдээ цаг тухайд нь арилган ажилладаг болно. Манай компани нь Байгаль орчинд нөлөөлөх нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний хүрээнд 2022 онд нийт 28.125.0 мян.төгрөгийг зарцууллаа. Энд тусгагдаагүй зардлууд нь үйл ажиллагааны болон хөдөлмөр хамгаалалын зардалд тусгагдсан болно.

2022 оны сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө

№	Нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ	Тайлант зардал сая.төг	Тайлбар
1	Агаар орчин		
	Өвлийн улиралд амралтын байр гэрүүдийн дулааны асуудал болон сэргээгдэх эрчим хүч ашиглах боломжийг судлах ашиглах гүний дулаан гэх мэт/ Агаарын чанарын стандарт MNS 4585:2016 20 минутын хэмжилт хийлгэсэн	149.0	СО, S02I N02 ИХСЭЖ, орчны хүчилтөрөгчийн (02) хэмжээ багасах шинжилгээг цаг тус бүрт хийлгэж хяналт тавьж ажилласан. - Агаарын тухай хууль, - MNS 4585:2007 Агаарын чанар. Техникийн ерөнхий шаардлага - Ажлын байрны агаарын эрүүл ахуйн шаардлага: MNS 4990:2010, - Шуугианы норм, аюулгүй ажиллагааны ерөнхий шаардлага - MNS ISO 226:2003 дуу чимээ – хэвийн норм- түвшний хэмжээ
2	Усны нөөц чанарыг хамгаалах чиглэлээр		
	Ус ашиглах дүгнэлтийг мэргэжлийн байгууллагаар гаргуулж байх, Ус ашиглах гэрээг холбогдох байгууллагатай байгуулах, ашиглах усны төлбөр тооцоог холбогдох байгууллагад төлөх	-	№1 дугаартай Ус ашиглах гэрээг 2022 оны 8 сарын 02 өдрөөс 2023 оны 08 сарын 02 хүртэл хугацаатай сунгуулсан.
	Үерийн уснаас хамгаалах суваг шуудуу даланг давхарлаж дахин шинэ урсах үүсгүүрийг нээж өгсөн бохир ус тээвэрлэх хэсгийн цэвэрлэж байх.	1.00.0	Байгууламжийн эргэн тойронд ус урсах шуудуу хийж налуу хэсэгт бетонон хучилт хийж долоо хоногт 2 удаа нүх суваг болон шуудууны дотор талыг цэвэрлэдэг буйр хэсэгт нэмж сэтгэлгээ хийж усны урсац борооны усны асуудалыг шийдвэрлэсэн
	Нийт усны чанарыг хамгаалах төсөвт	1.780	Бохир усыг саармагжуулан хэрэглэх судалгаа хийх усны шинжилгээ хаягдалыг тээвэрлэх зөөвөрлөх гэх мэт
3	Хөрс, ургамлын бүрхэвч		
	Цогцолборын орчныг засч тохижуулах, цэцгийн мандал байгуулах зүлэгжүүлэх мод тарих /монос, голт бор, чацаргана,интоор,бөөрөлзгөнө нарс,гацуур,үхрийн нүд, шар хайлс,тэхийн шээг,шинэс г.м/	800.0	Барилгын ажлаас үүдсэн эвдэрсэн хөрсийг зориулалтын технолтийн дагуу зүлэгжүүлэлт хийгдсэн. Цогцолборын хүрээнд нийт 3800 гаруй мод тарьсан

Улаанбаатар хотын Найлайх дүүргийн 6-р хорооны Горхи-тэрэлжийн БЦГ –ийн баргын өвөлжөөнд байрлах “Ном-Ээл” ХХК -ийн “Тэрэлж Хиллс Лодж” аялал жуулчлалын цогцолбор төслийн 2022 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан

№	Нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ	Тайлант зардал сая.төг	Тайлбар
	Бүх гэрийн сууринд хүрээлж зүлэг тарьсан шинээр суурь зутгасан байгууламжын хэсэгт нөхөн засвар үйлчигээ хийсэн	2700 000	
4	Ан амьтан		
	Цогцолборын хашаанд зэрлэг ан амьтан орж гэмтэх, үрэгдэхээс сэргийлэх арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх, шувууны үүр хийж байршуулах	-	Биелүүлж ажилласан.
	Цогцолборын ажиллагсдад зэрлэг ан амьтадыг үргээх хууль бусаар агнахыг хориглох	-	Ажилчдад танилцуулга, анхааруулга илгээсэн.
	Нийт зардлын хэмжээ /мян.төг/	6.349.0	.

3.2 Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөөний биелэлт

Канад модон хийц бүхий 3 давхар үйлдчилгээний төв, Тусгайлан зассан модон тавцан дээрх гэр буудал зэрэг барилга, инженерийн шугаман байгууламжийн барих үеийн нөхөн сэргээлтийн ажлыг гүйцэтгэсэн, засаж тохижуулж, зүлэгжүүлэлт хийсэн. 3800 гаруй мод тарьж бүх гэрүүдийн тойруулан зүлэгжүүлсэн.

3.3 Нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт

Уг төслийн хүрээнд нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох асуудал үүсээгүй.

3.4 Түүх, соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт

Төслийн талбай болон түүний нөлөөллийн бүсэд яман нэгэн түүх соёлын дурсгалт зүйл ба археологийн олдвортой газар байхгүй. Төслийн хэрэгжилтийн явцад ямарваа нэгэн түүх соёлын дурсгалт зүйл олдоогүй болно.

3.5 Болзошгүй аюул, ослын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт

Болзошгүй эрсдлээс хамгаалах зардал

Арга хэмжээ	Эрсдлээс хамгаалах арга хэмжээ	Биелэлт /мян.төг/	Тайлбар
Эрсдэл тохиолдох үед авах арга хэмжээ	Болзошгүй эрсдлээс хамгаалсан сургалт зохион байгуулсан байдал	300.0	Нийт ажилчдыг бүтэн нэг өдөр Ажлын байрны галын аюулгүй байдлын сургалтанд хамруулсан
Эрсдэл тохиолдсоны дараах үед авах арга хэмжээ	Аюул тохиолдсон газрыг хамгаалалтанд авч, хор аюулын таних тэмдэглэгээг байршуулж холбогдох мэргэжлийн байгууллагыг дуудан туслалцаа авсан байдал	400000	Нийт ажилчдыг МУЗН-ийн анхан шатны тусламж үзүүлэх сургалтанд хамрууллаа.
		400 000	Аж ахуйн ажилтнаа цахилгаанчны болон хөдөлмөр хамгаалалын сургалтанд сургаж улмаар төгссөн хүмүүсээрээ баазын ажилчиддаа хичээл заалгалаа.
Нийт төсөв /мян.төг/		1.100.0	

3.6 Хог, хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт

Хог хаягдлын хяналт, удирдлага, зохион байгуулалт

“Тэрэлж Хиллс Лодж” аялал жуулчлалын цогцолбор төслийн үйл ажиллагаатай холбогдож гарах хог хаягдлын хяналт, удирдлага, зохион байгуулалтыг оновчтой шийдвэрлэх зорилгоор журам боловсруулж мөрдөж эхлээд байна. Уг зорилтын хүрээнд хог хаягдал, байгаль орчны талаарх Монгол Улсын хууль, бодлого шийдвэр, дүрэм журмын дагуу боловсруулсан болно. Бид өөрсдийн үйл ажиллагаанаас үүсэх хог хаягдлын хэмжээг хамгийн бага байлгах, дахин ашиглагдахгүй хог хаягдлыг байгаль орчинд ээлтэй технологиор устгах, булах ажилд нэн тэргүүний ач холбогдол өгч ажилладаг.

Хог, хаягдлын менежментийн арга хэмжээний зардал

Хаягдлын төрөл	Хийгдсэн арга хэмжээ	Биелэлт	Тайлбар
Хатуу хог хаягдал	“Хог хаягдал хадгалах зориулалтын цэг”-ийг байр сууц, хоолны газраас 60 м-с багагүй зайд бие засах газраас тусад нь, зонхилох доод зүгт байрлуулж, салхинд хийсгэхгүй байх нөхцлийг бүрдүүлсэн, хөрсөнд шингээлт үүсэхээс хамгаалсан байх	190.0*12	Зориулалтын цэг байгуулж, хатуу хучилттай болгосон. Сар бүр тээвэрлүүлдэг налайх дүүргээс Хог хаягдлыг 1.Дахин боловсруулах 2.Хоол хүнсний 3.Хайрцаг цаас гэсэн 3 төрлөөр ангилан ялгах хогын савыг төмөр болон модоор хийж хаягжуулан тусгай хогийн цэг байгуулж байрлуулан тавьсан. Налайх дүүргийн түк гэрээт ажилдаг
	Хог хаягдал хадгалах зориулалтын хогийн савыг 3-аас доошгүй төрлөөр ялгаж, тэмдэгжүүлсэн байх	3 x 75.0 = 225.0	Хогийн савыг өнгөөр ялгаж, тэмдэгжүүлж, байршуулсан.
	Хатуу хог хаягдлыг холбогдох байгууллагатай гэрээ хийж, тогтмол хугацаанд зайлуулж байх.		Тогтмол зайлуулж хэвшсэн
Шингэн хог хаягдал	Баазын шингэн хаягдлыг соруулдаг байхаар төлөвлөх	570.0*24	Бохирыг сар бүр 2 удаа 30 тонн нийт төгрөгөөр соруулсан Маргад-Эрдэнэ уул ххквтай гэрээт ажилдаг.
	Ариутгал, халдваргүйжүүлэлтийг хийх	376.0*4	Ариутгал халдваргүйжүүлэлтийн компанитай гэрээ байгуулан,тогтмол хугацаанд ариутгал халдваргүйжүүлэлтийн ажлыг хийж гүйцэтгэдэг.
Нийт /мян.төг/		17.689.	

3.7 Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний биелэлт

Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөө

№	Авах арга хэмжээ	Зардал, мян.төг	Гарах үр дүн
1	Байгаль орчныг хамгаалах талаар сургалтыг жилд нэг удаа зохион байгуулах, холбогдох сумын байгаль орчны алба, БЦГ-ын хамгаалалтын захиргаа болон байгаль хамгаалагч нартай харилцан холбоотой ажиллах	-	БЦГ-ын хамгаалалтын захиргаа болон байгаль хамгаалагч нартай харилцан холбоотой ажиллаж, зөвлөгөө авч, шаардлагыг биелүүлэн ажиллаж байгаа.
2	Цогцолборынхоо гадна тохижилт үйлчилгээнд илүүтэй анхаарч нэмэлт засвар үйлчилгээ хийсэн //	8.000.0	
3	Амрагчдын аюулгүй байдлыг хангахаар нэмэлтээр камержуулалт хийсэн.		
4	Гадаа гэрэлтүүлгээ нэмж мөн тог цахилгааны тоноглол шинэчлэлт хийсэн	1.800,0	
	Дүн	2.600.0	

3.8 Орчны хяналт-шинжилгээний хөтөлбөрийн биелэлт

Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн зардал

	Шинжилгээний нэрс	Шинжилгээ хийлгэсэн лаборатори	Хийлгэсэн тоо	Нэгж үнэ	Тайлант зардал /төг/
Агаарын хяналт шинжилгээний хөтөлбөр					75 000
1	Тоосонцор-PM10 (бага эзэлхүүний арга)	ЦУОШинжилгээний газар, Байгаль орчин,	1	-	
2	Дуу чимээ	хэмжилзүйн төв лаборатори	1		
Дуу чимээний хэмжээлт					120 000
Хөрсний хяналт шинжилгээний хөтөлбөр					
1	Хөрсний агро химийн үндсэн үзүүлэлтүүд	Газарзүйн хүрээлэн	2 зүсэлт бдээж	20 000	120 000
Газрын доорх усны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр					
10	Усны шинжилгээний дүн		1		72000
Нийт дүн					387000

3.9 2016 оны БОМТ-г хэрэгжилтийн нөлөөлөлд өртөгч оршин суугчид, оролцогч талуудад тайлагнах мэдээ

БОМТ-г хэрэгжилтийн нөлөөлөлд өртөгч оршин суугчид, оролцогч талуудад тайлагнах

БОМТ, түүний хэрэгжилтийг тайлагнах, хэлэлцүүлэх оршин суугчид, оролцогч талууд	Тайлагнах, хэлэлцүүлэх хэлбэр	Мэдээний агуулга	Хугацааны тов	Зохион байгуулах газар
Багийн ИНХ	Уулзалт, санал асуулга	БОМТ болон Хяналт, шинжилгээний гүйцэтгэлийг тайлагнах	Хурал 7-р сард зохион байгуулах бололцоотой	Хурлын заал

БАЙГАЛЬ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНД ЗАРЦУУЛСАН ЗАРДЛЫН НЭГДСЭН ДҮН

Байгаль хамгаалах арга хэмжээнд зарцуулсан зардлын нэгдсэн дүн

Д/д	Хөрөнгийн зориулалт	Хэмжих нэгж	Хөрөнгийн хэмжээ мян/төг
1	Сөрөг нөлөөллийг багасгах арга хэмжээ /хөрс, ус, агаар, ургамал, ан амьтан/	Мян төг	8.200.0
2	Нөхөн сэргээлтийн зардал	Мян төг	-
3	Нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох арга хэмжээний төлөвлөгөө	Мян төг	-
4	Түүх, соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө	Мян төг	-
5	Болзошгүй эрсдлээс хамгаалах зардал	Мян төг	1.100.0
6	Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх тухайн жилийн арга хэмжээний төсөв	Мян төг	1.361.0
7	Удирдлага-зохион байгуулалтын болон бусад арга хэмжээ	Мян төг	2.600
8	Орчны хяналт-шинжилгээний хөтөлбөр	Мян төг	387.0
9	БОМТ-г орон нутагт тайлагнах		-
	Дүн		

ДҮГНЭЛТ

“Тэрэлж Хиллс Лодж” аялал жуулчлалын цогцолбор төслийн хүрээнд 2022 онд Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан ажлуудыг хийж гүйцэтгэсэн бөгөөд 28.125.0 төгрөгийн зардал гаргасан байна.

Байгаль орчин түүнтэй холбогдох төлбөр тооцоонуудыг бүрэн төлсөн. 925.0 мян.төгрөгийг холбогдох дансанд байршуулсан.

Мөн Горхи Тэрэлжийн Хамгаалалтын Захиргаа Налайх дүүрэгтэй гурвалсан гэрээнд тусгагдсан байгалийн нөхөн сэргээлтийн төлбөрийг холбогдох дансанд хийсэн болно.